

Sveikinimo žodis

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Prezidentas

Gerbiami festivalio rengėjai, dalyviai, svečiai,
Thomo Manno talento gerbėjos ir gerbėjai,
bičiulės ir bičiuliai,

susirinkome į dvidešimt trečiąjį Thomo Manno festivalį. Dvidešimt treji metai prisimenant kilnųjį humanistą ir jo kūrybą. Dvidešimt trys susitikimų vasaros čia, Nidoje, mėginant dar kartą pažvelgti į unikalią gamtą ir pasimokyti iš jos harmonijos, ramybės ir išminties.

Atrodytų, dvidešimt treji metai – toks trumpas laiko tarpas valstybės, tautos, tuo labiau – visos žmonijos istorijoje. Tačiau istorinis tarpsnis nuo 1997-ųjų, kai pradėtas rengti šis festivalis, iki šiandien – kupinas įvykių ir permainų. Keitėsi pasaulis, keitėsi Europa, keitėsi visų mūsų Tėvynės. Kiekvieną šių permainų nuolat lydėjo viltis, kad gal štai dabar rasis daugiau

savitarpio supratimo, mažės konfliktų, o žmonės pagaliau suvoks, kad vienintelė įmanoma mūsų bendros būties kalba – tai pagarbos kalba, tolerancijos kalba, įsiklausymo kalba.

Deja, šis siekis ir toliau lieka labiau vilties, nei tikrovės erdvėje. Taip, šiandien didžioji Europos dalis gerokai laimingesnė nei XX amžiaus vidurio Europa, kurią draskė karai, aneksijos, prievarta. Tačiau pažvelkime į Ukrainą, Sakartvelą, Moldovą. Ar šios valstybės šiandien jaučiasi saugios mūsų bendroje Europoje? Ar Tėvynių Europa, kaip šiais metais pavadintas mūsų festivalis, tikrai kiekvienam žmogui užtikrina saugų ir orų gyvenimą saugioje ir orioje Tėvynėje? Atsakymą žinome visi.

Aš neturiu naivių iliuzijų, kad ateis diena, kai visame pasaulyje baigsis karai ir konfliktai. Tačiau, kai jie vyksta mūsų bendro istorinio likimo valstybėse, kai skriaudžiamos broliškos tautos, negalime nei tylėti, nei likti abejingi.

Manau, nesuklysiu teigdamas, kad tokia nuostata – tai ir Thomo Manno mokykla. Pagarba žmogui, šventa ir prigimtinė teisė gyventi laisvam, žmonių ir tautų įvairovė, gyvenimo įvairovė buvo ir lieka tvirčiausios Thomo Manno kūrybos atramos. Ir ne tik kūrybos – susidūręs su totalitarine sistema, rašytojas liko ištikimas sau, ištikimas žmogaus prigimčiai ir netapo agresyvios prievartą skleidžiančios sistemos tarnu. Jis liko žmogumi sau, žmogumi savo tautai, žmogumi visai žmonijai.

Todėl – mokėkime įsiskaityti į Thomo Manno žodžius ne tik kaip į talentingą literatūros tekstą. Mokėkime įsiskaityti kaip į vertybėmis grįstą savojo laiko liudijimą. Kaip laišką, skirtą mums ir visiems geros valios žmonėms, kurie ateityje gyvens čia, Nidoje, Lietuvoje ir Vokietijoje, Ukrainoje ir Sakartvele. Kurie gyvens savo Tėvynių Europoje.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, savo darbu ir talentu prisidedantiems prie Thomo Manno atminimo išsaugojimo. Dėkoju visiems, kurių dėka festivalis tęsiasi, sukviestas žmones klausyti muzikos, kalbėtis apie knygas, lankyti parodas, žiūrėti kino filmus. Ir, žinoma, dalytis grožiu, išmintimi ir patirtimi. Tai reiškia – dalytis Thomo Manno palikimu.

Sveikinu XXIII Thomo Manno festivalį ir visus jo svečius! Linkiu malonių įspūdžių visiems, susirinkusiems į šią grožio ir išminties šventę!